

Siemenkuulumisia

→ Taitepapu Harplinge kukkii liilahtavin kukin.

↓ Tarhailakko on vuoden 2005 maatiaiskasvi.

↓↓ Ruskoliljaa vanhan talon pihapiirissä.

ANNELEINO

ANNELEINO

ADA NYSTRÖM

Syyskylvöjen aika!

TÄNÄ VUONNA kokeilin mm. ylläpitolajeista taitepapu ”Harplinge” viljelyä. Siemenet itivät terhakasti ja taimet kehittyivät hyvin. ”Harplinge” näytti alla olevan kuvauksen mukaisesti selviytyvän myös huonoista oloista, sillä se ehti pahasti kuivahtaa parin viikon poissaolon seurauksena heinäkuussa itsekasteluautomaatin pettäessä. Mutta kun kastelun aloitti, niin toipuminen alkoi: uusia lehtiä tuli, palot alkoivat kasvaa ja pullistua. Vaikka lomalta palattua tilanne näytti huonolta, maatiaiset taas todistivat selviytymiskykynsä ja vahvuutensa!

Viljelemäni kanta on peräisin NordGenistä ja alla tietoa sen historiasta: Historia: FROM HALLAND, Ruotsi (NGB17807/maatiaiskanta). Veka plantor som lett böjs ned av baljorna. Stjalk er antocynfärgad, mörkt gröna blad, rombiske form. Trinda raka gröna baljor. Snabbt markerad spets. Denna brytböna, med sina vackra svarta frön, kommer från Inger Haskås föräldrahem i Harplinge i Halland där man odlar den sedan 1940-talet. Inger har tagit över odlingen av bönan och tycker att den är väl värd att satsa på då den är överlägsen vanliga brytbönor med vita frön som går att köpa. Harplingebönan är en brytböna med säreget utseende. Den är låg med mörkgröna blad, antocyanfärgade stjälkar och kraftigt lila blommor. Baljorna är helt gröna, raka, tjocka och något tillplattade med en kort markerad spets. De något veka plantorna böjs lätt när baljorna matas. Varje balja innehåller runt åtta frön. Det mogna fröet är nästan helt svart och har en avlång rombisk form. ”Harplinge” ger bra skörd även somrar med dåligt väder. Baljorna är utan trådar, även om de blir stora, och är goda att ha i sallad. Sesto tietokanta: <https://sesto.nordgen.org/sesto/index.php?scp=ngb&thm=sesto&lst=&accnumtxt=NGB17807>

Mitä ylläpito viljely tarkoittaa?

Ylläpidettävien kasvien siemeniä välitetään henkilöille, jotka sitoutuvat ylläpito viljelyyn. Ylläpito viljely auttaa säilyttämään vanhoja ja arvokkaita kasvikantoja seuraaville sukupolville. Vanhat maatiaiskannat ovat sopeutuneet omille maantieteellisille alueilleen ja ovat perimältään monimuotoisia. Maatiaiset muuntelevat myös kannan sisällä. Nykyiset viljelylajikkeemme pohjautuvat maatiaisiin. Myös tulevaisuudessa voi tulla tarvetta maatiaiskantojen perimän hyödyntämiseen kasvinjalostuksessa. Maatiaiskantojen säilyttämistä viljeltynä kutsutaan on farm -suojeluksi. Tähän me kaikki voimme osallistua pienelläkin pinta-alalla osalla kasveista, kuten härkäpavut ja herneet.

Siemeniä syyskylvöihin:

Nyt on oikea aika tehdä syyskylvöjä. Kylmäkäsitely tapahtuu helpoimmin kun kylvää siemenet jo syksyllä sopivaan paikkaan tai kylvölaatikkoon. Simentilauksia voi tehdä edelleen viimeisen luetelun mukaan (osa siemenistä voi olla jo loppunut) tai ajantasaisen simenttilanteen näkee Verkkopuodista (<https://www.maatiainen.fi/puoti/>). Lisäksi olemme saaneet muutamia eriä tuoreita itusilmuja ja siemeniä syyskylvöjä varten ja ne löytyvät myös Verkkopuodista.

Monien lajien kohdalla on parasta saada ne maahan jo samana syksynä. Tässä on muutamia lajeja joiden itävyys on parhaimmillaan, kun ne pääsevät maahan heti samana syksynä: väinönputki, kurjenpolvet, katkerot, kurjenmiekat, ukonhatut, piikkiputket, vuokot, kiurunkannukset, pionit, esikot ja kullerot. Erityisesti kylmäkäsitelyä vaativat lajit eli siemenluettelossa kylvöohjeella C ja D merkityt lajit on helpointa kylvää syksyllä. Myös kaikki puuvartistiset lajit tarvitsevat yleensä kylmäkäsitelyä itääkseen. Itusilmuja (rusko- ja tiikerililja, talvivalkosipuli) ja ilmasipulin pikkusipuleita ei välttämättä ole tarjolla ensi keväänä, koska itusilmut ja pikkusipulit ovat vaarassa kuivua talven aikana. Ne kannattaa tilata ja istuttaa nyt syksyllä. Näitä toivotaan myös lähetettävän välitykseenkin!

➤ *Harmaamalvikki on perinteinen puutarhakasvi. Sen siemensato alkaa olla valmis kerättäväksi.*

→ *Talvivalkosipulin itusilmuja.*

→ *Chilien sato valmistuu. Siemenet voi lähettää Siemenvälitykseen ja syödä itse kuoret.*

Siemenvälitykseen siemeniä

Siementen keruuohjeet löytyvät kokonaisuudessaan tämän vuoden siemenluettelosta. Siemenet pyydetään lähettämään lokakuun loppuun mennessä osoitteeseen Pirkko Kukkola, Kuusjoenperäntie 45, 25340 KANUNKI. Siemeniä voi tuoda myös Maatiaisen toimistolle/kivijalkakauppaan Helsinkiin (Stenbäckintie 8, Helsinki. Auki ke-to 12-18). Tärkeää on edelleenkin laittaa mukaan riittävät tiedot kasveista: nimi sekä alkuperätiedot eli kasvikannan ikä tai arvio siitä sekä keruupaikka. Kasvikuvaukset ja tarinat erityisesti maatiaiskantojen alkuperästä ovat erityisen tervetulleita. Pieniäkin eriä luonnonkasveja voi lähettää välitykseen! Mutta kaivataan myös yksivuotisten kylvökukkien siemeniä, kuten kehäkukkaa ja krassia sekä yrttien ja hyötykasvien siemenet ovat myös kysytyjä.

Helteistä johtuen jotkut kasvit ovat kukkineet ja siementäneet normaalia aikaisemmin, mutta toivottavasti hellekesästä huolimatta siemensatoa saadaan seuraavaankin luetteloon!

Siemenkeruuterveisin,
ANNE LEINO

ANNE LEINO

ANNE LEINO

